

N:o 30.

Ank. till Riksd. Kansli den 30 Mars 1876, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag om tillägg till 20 § i Kongl. Förordningen den 16 Juni 1875 rörande inteckning i fast egendom.

Nämnda lagrum är af följande lydelse:

»Vill någon låta förnya inteckning; uppvisse hos Rätten i hufvudskrift den handling, hvarå inteckningen är beviljad, och skrifve Rätten inteckningsförnyelsen derå. Stående ock sökanden fritt att inför annan underrätt förete inteckningshandlingen: den Rätt låte, då sådant sker, i sitt inteckningsprotokoll korteligen intagas hvad handlingen innehåller med dag och årtal då den utgafs, af hvilken Rätt inteckningen är beviljad, när och under hvilken § i protokollet det skedde, och när inteckningen förnyades, om det skett; teckne ock bevis å handlingen, att den varit företedd till vinnande af inteckningsförnyelse: sedan ingifve sökanden protokollet deröfver till den Rätt, som inteckningen beviljat, inom tid, som i 19 § sägs; och vare detta så giltigt, som om handlingen der blifvit företedd».

Under erinran derom, att i 61 § af ofvanberörda Kongl. Förordning stadgades, att vid rätten skulle i öfverensstämmelse med inteckningsprotokollet föras bok, så inrättad, att deraf lätteligen kunde ses hvarje egendom deri inteckning blifvit sökt, tiden då det skett, sökandens namn, beloppet af fordran eller beskaffenheten af annan rättighet, hvarför inteckning vore sökt, så ock, der inteckning blifvit beviljad eller afslagen, förnyad, nedsatt, annorledes förändrad eller dödad, tiden då sådant skett,

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 7 Saml. 15 Häft.

har Herr Justitie-ombudsmannen uti sin till innevarande riksmöte afgifna embetsberättelse framhållit hurusom af detta stadgande följde, att hvarje äldre inteckning, som hädanefter förnyades, skulle i denna bok intagas och dervid tillika anmärkas, bland annat, om den säkerhet, hon medförde, blifvit nedsatt eller annorledes förändrad. Detta kunde dock icke med fullkomlig tillförlitlighet göras, när inteckningshandlingen vore för förnyelsen uppvisad vid annan domstol och denna ej hade skyldighet i sitt protokoll upptaga annat eller mera, än genom ofvanberörda 20 § vore uttryckligen föreskrifvet. Med afseende på de vådliga följder, som kunde häraf föranledas, och för lagens förtydligande jemväl i öfrigt, har Herr Justitie-ombudsmannen ansett böra stadgas, att protokollsutdraget rörande en förnyelse vid annan rätt, än den, som inteckningen beviljat, företedd inteckningshandling borde, utom hvad nyssberörda § innehåller, upptaga beloppet af den fordran, som vore intecknad, så till hufvudstol som ränta, handlingens utgifningsdag, namn å den, till hvilken handlingen vore stäld, och å den, som handlingen utgifvit, innehållet af bevis, som å handlingen funnes tecknade ej blott om inteckningens förnyande, utan ock om dess nedflyttning i förmånsrättsordningen eller förändring eller dödande till någon del af det intecknade beloppet eller i någon del af den intecknade fastigheten, uppgift på de domstolar, som bevisen utfärdad, och de paragraftecken, som utmärka bevisen, samt slutligen den intecknade egendomens namn och belägenhet i by, socken och härad; såvidt detta allt på den företedda handlingen funnes utsatt. Men på anfördt skäl, bland annat, att de ifrågavarande protokollsutdragens ofullständighet sannolikt småningom skulle utan lagstiftningens mellankomst upphöra, har Herr Justitie-ombudsmannen emellertid förklarad sig icke finna skäl göra framställning om någon lagförändring uti det anmärkta hänseendet.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 94) har deremot Herr *Fr. Holmqvist*, under åberopande af hvad Herr Justitie-ombudsmannen sålunda anført, föreslagit, »att Riksdagen ville för sin del besluta ett tillägg uti 20 § af Kongl. Förordningen om inteckning i fast egendom den 16 Juni 1875 i det syfte, Justitie-ombudsmannen antydt».

I afseende härå får Utskottet erinra, att genom Kongl. Förordningen den 9 April 1861, som varit gällande intill dess nuvarande lag trädte i kraft, funnits i ämnet meddelade alldeles enahanda föreskrifter, som nu, med den olikhet allenast, att stadgandet om anteckning uti ifrågakomma protokollsutdraget af den §, hvarunder inteckning beviljats, i nämnda Kongl. Förordning saknats. Då dessa föreskrifter under de femton år,

de sålunda redan blifvit tillämpade, icke, såvidt Utskottet känner, genom sin anmärkta ofullständighet vid utfärdande af gravationsbevis, vållat några misstag, torde få antagas, att de blifvit af domarecorpsen i allmänhet uppfattade och tillämpade på sådant sätt, att derigenom faran af dylika misstag kunnat förebyggas; och då den åtgärd, domaren för meddelande af gravationsbevis har att vidtaga, icke genom den nya lagen blifvit förändrad utan fortfarande liksom tillförene består uti en granskning af de tio sistförflutna årens in-teckningsprotokoll, så att någon våda af den påpekade ofullständigheten i lagen dess mindre synes nu mer än förut vara att befara, som både den nya lagens detaljerade bestämmelser om hvad in-teckningsboken bör innehålla och Justitie-ombudsmannens åberopade embetsberättelse torde bidraga att fästa domarens uppmärksamhet på vigten deraf, att ifrågakomna protokollsutdragen varda uti de anmärkta hänseendena fullständigt affattade, har Utskottet, med afseende jemväl på olämpligheten deraf, att utan särdeles tvingande skäl uti en helt nyss stiftad lag vidtaga förändringar, ansett sig sakna tillräcklig anledning att tillstyrka den ifrågasatta ändringen uti in-teckningsförordningen.

I följd häraf får Utskottet vördsamt hemställa,
att den föreliggande motionen icke måtte till någon
Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 30 Mars 1876.

På Utskottets vägnar:

ERIC SPARRE.

Reservationer:

af Herr Grefve *Sparre*, med hvilken Herrar *Asplund*, *Ribbing*, *Lindgren* och *Torpadie* sig förenat: »Då Representationens uppmärksamhet fästes på en brist i en utfärdad författning anser jag denna brist, vore den än så obetydlig, böra afhjelpas. Det kan icke bestridas att då 20

§ af den nya Inteckningslagen, för det fall att inteckningshandling i ändan af förnyelse uppvisas vid annan rätt än den der förnyelsen skall ske, bestämmer och uppräknar de särskilda momenter i inteckningsförfarandet, hvarom anteckning å handlingen förefinnes och hvilka förty måste i protokollsutdraget intagas, såsom: af hvilken rätt inteckningen är beviljad, när och under hvilken § i protokollet det skedde, och när inteckningen förnyades, om det skett; det är en brist att bland dessa momenter icke jemväl intages om inteckningen blifvit »under annan nedsatt» eller till viss del dödad, enligt 22 §; och då domare, som stält sig föreskrifterna till efterrättelse, icke torde kunna fällas till ansvar, der de utesluta detta moment, så kan, der inteckningsdomaren icke genomgår inteckningsprotokollen för hela den tid, som förflutit sedan inteckningen möddelades, och hvilken tid kan uppgå ända till 100 år, ett fel i inteckningsprotokollet uppstå, som vid uppläggandet af de nya inteckningsböckerna kan åstadkomma betydliga förluster. Vid uppläggandet af dessa böcker hvilka skola vara ett utdrag af inteckningsprotokollet är nemligen domaren icke förbunden att införa annat eller mera, än hvad detta innehåller. Att afbida den tid, då sådana förluster veterligen inträffa, kan icke vara öfverensstämmande med en klok lagstiftning. Det är dessutom uppenbart, att domarena, såvidt möjligt, söka att, till förekommande af en möjlig anmärkning mot dem sjelfve, undanhålla eller godtgöra de genom dessa fel uppkommande förluster och sålunda blifva icke dessa i andra fall bekantgjorda, än då de till följd af förlustens betydliga belopp ej kunna godtgöras.

Jag får sålunda för min del tillstyrka

att 20 § i Kongl. förordningen den 16 Juni 1875 måtte erhålla följande förändrade lydelse: Vill någon låta förnya inteckning; uppvis hos Rätten i hufvudskrift den handling, hvarå inteckningen är beviljad, och skrifve Rätten inteckningsförnyelsen derå. Stände ock sökanden fritt att inför annan underrätt förete inteckningshandlingen: den Rätt låte, då sådant sker, i sitt inteckningsprotokoll korteligen intagas hvad handlingen innehåller med dag och årtal då den utgafs, af hvilken Rätt inteckningen är beviljad, när och under hvilken § i protokollet det skedde, och när inteckningen blifvit förnyad, efter annan nedsatt eller till viss del dödad, om det skett; teckne ock bevis å handlingen, att den varit företedd till vinnande af inteckningsförnyelse: sedan ingifve sökanden protokollet deröfver

till den Rätt, som inteckningen beviljat, inom tid som i 19 § sägs; och vare detta så giltigt, som om handlingen der blifvit företedd».

af Herr Grefve *Horn*: »Jag biträder det slut, hvartill Utskottet kommit, men kan icke godkänna alla de i utlåtandet upptagna skäl, hvarpå samma slut sig grundar».

Herrar *Lyth* och *Thomasson* hafva begärt få antecknadt, att de icke i beslutet deltagit.